

נובמבר 2007

ISRAEL-EU BUSINESS INFORMATION SHEET

גיליון מס' 23 של העלון

יחסי ישראל האיחוד האירופי

ישראל תיזום הרחבת הנושאים הכלולים במדיניות השכנות האירופית

ישראל תיזום הרחבת הנושאים הכלולים במדיניות השכנות האירופית (ENP) במהלך הדיונים שיתנהלו על עתיד המדיניות הזו. בחודש אפריל 2008 מסתיים התוקף של מדיניות השכנות האירופית, ומצפים כי בחודשים הקרובים תתקבלנה החלטות מתאימות.

בקרב צפויים דיונים על עתיד מדיניות זו. אם נציבות האיחוד האירופי תבקש להאריך את מדיניות השכנות, תבקש ישראל להכניס שינויים בתוכנית הפעולה המוסכמת. הבקשה הישראלית תהיה להוסיף נושאים שעלו במשך השנים. גם יוצע להקים תת ועדות שתעסוקנה בנושאים האלה.

ד"ר אנדרס הארדינה, ראש היחידה למדיניות השכנות האירופית בנציבות האיחוד האירופי, ביקר בארץ כדי להציג אפשרויות ביחס לצירופה של ישראל לסוכנויות ותכניות אירופיות. בפגישה במשרד החוץ עם נציגי משרדי הממשלה, הציג הארדינה את האפשרויות להצטרף לסוכנויות אירופיות בנושאים פיננסיים, מחקר ופיתוח, סחר, אנרגיה, איכות הסביבה, תרבות, מדיה, נוער ועוד.

הבכיר מהאיחוד האירופי עמד על כך שהאיחוד האירופי נכון לפתוח סוכנויות ותוכניות אירופיות נוספות להשתתפות ישראלית. הוא סקר את הדרכים המעשיות לקדם את ההשתתפות הישראלית בסוכנויות ובתוכניות האירופיות.

הטורקים ביקשו סיוע פרס בהצטרפות לאיחוד

בכירים בממשל הטורקי ביקשו את סיועו של נשיא המדינה, שמעון פרס, בקידום המאמצים של טורקיה להצטרף כחברה לאיחוד האירופי. הם גורסים, כי לפרס יש השפעה לא מעטה על מדינות האיחוד האירופי.

בקשת הסיוע של הטורקים הועלתה במהלך ביקורו הרשמי של פרס בטורקיה. הבכירים הטורקיים סקרו בפני פרס את מצב המו"מ עם האיחוד האירופי וההתנגדות הקיימת לצירוף טורקיה לאיחוד. לכן, הם מאמינים שאם נשיא ישראל יעביר מסרים לראשי האיחוד האירופי בדבר צירוף טורקיה לאיחוד, הדבר יסייע להם בפעילות המתנהלת כדי להסיר את החסמים.

במהלך דצמבר ינסו לחדש את המו"מ בין האיחוד האירופי לטורקיה. במקביל, גוברת ההתנגדות של גרמניה וצרפת לצירוף טורקיה לאיחוד האירופי והם מתנגדים לקדם את המו"מ בעניין זה.

מומחים אירופאים יסייעו למשרדי הממשלה

משרדי הממשלה יסתייעו בעזרתם של מומחים אירופאים, כפי שמאפשר הסכם בין ישראל לאיחוד האירופי. האיחוד יממן את שהותם של המומחים.

בשלב ראשון יגיעו לארץ שני מומחים אירופאים לשהות של יותר משנה. מומחה אחד יסייע לרשות להגנת המידע במשרד המשפטים. נראה, כי המומחה יהיה בריטי. ואילו המומחה השני יסייע למשרד התחבורה להקים את רשות התחבורה הציבורית. המומחה, ככל הנראה, יגיע מצרפת.

מפגשים של הדיאלוג העסקי הישראלי-אירופי

הדיאלוג העסקי בין ישראל לאיחוד האירופי עולה על מסלול המפגשים. שני מפגשים נוספים של הפורום הזה יתקיימו במהלך ינואר, כאשר יוסי ורדי, גורו האינטרנט והעומד בראש הנציגות הישראלית, מוביל את האצת הפעילות.

מפגש אחד יתקיים במינכן במסגרת כנס היי טק שיתקיים שם. התכנסות נוספת של הפורום הזה יהיה בדאבוס, במסגרת הכנס השנתי של הפורום הכלכלי העולמי. בדאבוס ישתתפו בהתכנסות בכירים מנציבות האיחוד האירופי, אשר משתתפים בכנס של דאבוס.

החל המו"מ על הסכם תעופה בין האיחוד האירופי לישראל

ישראל והאיחוד האירופי פתחו במו"מ לחתימה על הסכם תעופה גלובלי אחיד עם מדינות האיחוד האירופי. זהו הסכם על "שמים פתוחים" שנועדו לעודד את התחרות בתעופה האזרחית בין ישראל לאירופה. בתחילת 2008 ידונו הצדדים בהיבטים הטכניים של ההסכמים.

המטרה של ההסכם היא להסיר את המגבלות בתחומי הטיסות וקיבולת הנוסעים המוטלות כיום על חברות תעופה על פי ההסכמים שנחתמו בין מדינות אירופה לבין ישראל. המטרה של המו"מ היא להגיע להסכם תעופה אחיד בין כל 27 מדינות האיחוד ובין ישראל שיגרום להגברת התחרות בין חברות התעופה. המטרה של ההסכם, כפי שציינה נציבות האיחוד האירופי, היא ליצור אזור אווירי פתוח בין האיחוד האירופי לישראל, להסיר את המגלות בשוק ולהגיע להתאמה רגלטורית.

מה מתבשל באיחוד?

אי בהירות בחוקה על חלוקת סמכויות בצמרת האיחוד

מומחים הבודקים את סעיפי החוקה החדשה של האיחוד האירופי, שתיכנס לתוקף ב-2009, גורסים כי סעיפי החוקה יוצרים אי בהירות ביחס לחלוקת הסמכויות בצמרת הגוש האירופי. ישנם גם עשרות סעיפים לא מספיק בהירים, שיחייבו טיפול בחודשים הקרובים.

על פי החוקה החדשה, יהיו שלושה ממלאי תפקידים בכירים במשרדי האיחוד האירופי בבריסל: נשיא נציבות האיחוד האירופי, נשיא המועצה האירופית, והנציב העליון של האיחוד לענייני ענייני חוץ וביטחון. למעשה הסמכויות שלהם לעיתים חופפות, ורק אישיותם של ממלאי התפקידים הבכירים תימנע התנגשויות אישיות ביניהם. השאלות המתעוררות היא קביעת הסמכויות שבידי נשיא האיחוד האירופי, הסכמה ביחס לנשיא האירופי הראשון, והיקף השירות הדיפלומטי של האיחוד.

המומחה לענייני האיחוד, ד"ר אנדרס מאורר מגרמניה מציין, שהבעיה הניצבת בפני נשיא האיחוד היא שאין לו משרד משלו. לא ברור אם לנשיא יהיה מנגנון משלו ומה המקורות הכספיים שיעמדו לרשותו. הנושא הזה פרובלמטי, כי הנשיא של האיחוד אינו כפוף לנציבות האיחוד האירופי ולא לחברי הפרלמנט האירופי. גם מתעוררת השאלה האם מנהיגי האיחוד האירופי יתייצבו מאחורי הנשיא בנושאים חשובים מכיוון שאין לנשיא מעמד בחוקים ובתקנות של האיחוד.

גם שר החוץ של האיחוד הינו תפקיד חשוב. הוא יכהן כסגן נשיא נציבות האיחוד וגם ישב ראש במפגשי שרי החוץ של מדינות האיחוד. בנוסף, גם לשר החוץ יהיו סמכויות ונושאים רבים לטיפולו.

סלובניה לנשיאות האיחוד האירופי

לראשונה אחת מ-10 המדינות ממרכז ומזרח אירופה שהצטרפו לאיחוד האירופי לפני 4 שנים, תיכנס אחת מהן לתפקיד הנשיאה של האיחוד האירופי. מינאר סלובניה תכהן כנשיאת האיחוד האירופי, ותמלא את התפקיד הזה במשך ששה חודשים.

כבר יש פניות לסלובניה לטפל בנושאים שונים בתפקיד הנשיאות שלה. גם ציפי לבני, שרת החוץ, יצאה לביקור בזק בסלובניה כדי לדון בנושאי המזרח התיכון שהאיחוד האירופי מעורב בהם. המטרה היא להבטיח את המשך הטיפול בהם גם ב-2008.

סלובניה מתכוונת לטפל בתקופת כהונתה בנושאים הקשורים לחוקה האירופית החדשה. בדיקה שנעשתה ע"י שגריר סלובניה באיחוד האירופי, איגור סנקר, העלה כי יש להבהיר כ-40 סעיפים בחוקה האירופית החדשה. המטרה היא לטפל ב"חורים" שנתגלו בניסוח החוקה החדשה, כדי להבטיח שתיכנס לתוקף בצורה מסודרת במועד שנקבע בשנת 2009.

בארוסו שקל להתפטר מנשיא הנציבות

נשיא נציבות האיחוד האירופי, מנואל בארוסו, שקל להתפטר מתפקידו. זאת במהלך המחלוקת בין מדינות האיחוד האירופי על הרפורמה בחוקה האירופית, במיוחד בין גרמניה ופולין

בארוסו היה מעורב בטיפול בקידום חוקה אירופית חדשה שתהיה מעודכנת לצירוף של 10 המדינות החדשות לגוש האירופי. אולם, הדחייה במשאלי עם בצרפת ובהולנד של הצעת החוקה, גרמה להקפאת המאמצים לקדם את הנושא במשך שנה. אבל כאשר גרמניה נכנסה לתפקיד נשיאת האיחוד בתחילת 2007, חודש הטיפול בחוקה. אבל המחלוקת בין גרמניה לפולין איימה לטרפד את המאמץ המחודש, וחלף זמן עד שנחלצו מהמשבר הזה.

לשאלת העיתון הגרמני ונטי פייר אם ירצה כהונה נוספת כנשיא הנציבות האיחוד האירופי, אמר בארוסו כי הנושא יטופל במועד מאוחר יותר. בשנת 2009 יסיים בארוסו, לשעבר ראש ממשלת פורטוגל, תקופת כהונה של חמש שנים.

בית המשפט העליון מתיר לקבוע גיל פרישה לפנסיה

בית המשפט העליון האירופי קיבל החלטה עקרונית, המתירה לממשלות האיחוד האירופי לקבוע גיל פרישה מחייב לפנסיה. הקביעה הזאת נועדה כדי לעודד תעסוקה ע"י הכנסת צעירים למלא את תפקידי הפורשים לפנסיה.

נושא חובת הפרישה לפנסיה שוב הועלתה לפני בית המשפט העליון. הפעם התובע היה מנהל ספרדי שניהל מאבק נגד מעסיקו, חברת הלבשה קורטפיל, שחייבה אותו לפרוש לפנסיה בגיל 65. בדומה לפסקי דין בתביעות דומות, נקבע כי מעסיקים מחוייבים לפעול על פי גיל החובה לפנסיה, שהוא כיום 65 שנה ברוב מדינות האיחוד האירופי.

מומחים ציינו, כי הבעיה במדינות האיחוד אינו גיל החובה ליציאה לפנסיה שיש לאכוף אותו במקומות העבודה. למעשה, הבעיה היא פרישה מוקדמת לפנסיה שנפוצה יותר במדינות רבות, שהיא מטילה הוצאות נוספות על מעסיקים. טרם הצליחו להתמודד עם מעמסת הוצאות זו, הם מדגישים.

מה קורה באיחוד?

נמצא מימון לפרויקט גלילאו

לאחר סידרה ממושכת של דיונים, נמצא המימון הדרוש כדי לקדם את פרויקט הניווט גלילאו, בו משתתפות גם ישראל וסין. שרי התחבורה של האיחוד האירופי הגיעו להסכמה להזרים סכום של 2.4 מיליארד יורו מתקציב האיחוד. הכסף שיוקצה יגוייס מתקציב הסובסידיות לחקלאות.

עד כה, האיחוד האירופי השקיע בפרויקט הניווט המתחרה במערכת הניווט האמריקאי GPS סכום של מיליארד יורו. סכום זה היה רחוק מלענות על צרכי הפרויקט הזה. הייתה התנגדות של חלק מנציבי האיחוד האירופי להקצות סכומים גדולים נוספים, כי הדבר יצור קשיים ניכרים מבחינה תקציבית. אבל לבסוף איתרו עודפים בלתי מנוצלים בתקציב המיועד לסובסידיות חקלאיות. התמיכה בהמשך הפרויקט התבססה על ההערכה שהוא ייצור אלפי מקומות עבודה במדינות האיחוד והנהנים משירותי הניווט יהיו נהגים, נוסעי רכבות, חברות ספנות, חברות תעופה ושירותי עזרה ראשונה.

המכשול האחרון במאמצים להצלת הפרויקט הייתה ספרד שרצתה למנוע את אישור תוכנית ההצלה של הפרויקט. הדבר נבע מן העובדה שספרד לא נכללה ברשת 30 תחנות קרקע לקליטה מהמערכת הלוויינית. המערכת הזו מתוכננת לפעול משנת 2013.

הוקם הפורום לאנרגיה גרעינית

לאחר דחייה ממושכת, קיבל הצורך לקדם את השימוש באנרגיה גרעינית לצרכי שלום דחיפה. הוקם הפורום לאנרגיה גרעינית, שיהווה מקום לניהול דיאלוג בנושא הזה, שעד כה היה טאבו בדיוני האיחוד האירופי.

לראשונה, מונה פורום לאנרגיה גרעינית הכולל את כל השחקנים העיקריים במגמה לדון בהזדמנויות ובסיכונים בשימוש באנרגיה גרעינית. מטרת הפורום היא לגבש את הצורה בה יפותח סקטור האנרגיה הגרעינית באיחוד האירופי בשנים הבאות. עם זאת, הובהר שבריסל לא תקבע אם מדינה זו או אחרת באיחוד תעבור לשימוש באנרגיה גרעינית או לא, אם כי הגוף המנהל את האיחוד האירופי תומך בהליכה בשביל האנרגיה הגרעינית.

כיום, ב-15 חברות מהאיחוד האירופי יש תחנות אנרגיה גרעינית ובחלק מהן זה מקור אנרגיה עיקרי. כשליש מייצור החשמל מקורו באנרגיה גרעינית.

מוקמת קרן להלוואות מיקרו

נציבות האיחוד האירופי החליטה להקים קרן חדשה שתעודד מתן הלוואות מיקרו או הלוואות בסכומים קטנים. ההלוואות האלה יינתנו במדינות המתפתחות באירופה. בשלב ראשון לקרן החדשה יהיה סכום של 10-15 מיליון יורו למתן הלוואות המיקרו.

היוזמה של הקמת הקרן החדשה, נועדה לסייע לחברות קטנות וכן ליזמים הרוצים להקים עסקים חדשים שיעסיקו עובדים. לרוב, בנקים מסרבים לתת לחברות קטנות וליזמים את האשראי הדרוש כדי להקים את העסקים. על פי הערכת נציבות האיחוד, יש ביקוש בהיקף של 6.1 מיליארד יורו באירופה להלוואות מיקרו. ההערכה, שגובה ההלוואה הקטנה המבוקשת היא בסכום של 7,700 יורו.

הכסף לקרן החדשה יגויס מתרומות מהבנק האירופי להשקעות וממקורות אחרים. הכספים ינוהלו ע"י קרן חדשה, שיועסקו בה מומחים בתחומי המימון, אשר יוכלו לתת לא רק הלוואות, אלא גם ייעוץ מקצועי למקבלי הלוואות מיקרו.

תונהג תווית "מיוצר באיחוד האירופי"

נציבות האיחוד האירופי משלימה את תוכניתה בהנהגת התווית "מיוצר באיחוד האירופי". התווית החדשה מיועדת למוצרי מזון ומשקאות, כדי ליצור ייחוד למוצרים המיוצרים באיחוד האירופי.

על פי ההצעה של הנציבה לענייני בריאות, מרקוס קיפריאנו, כל המוצרים שהשלב הסופי של הייצור מתבצע באיחוד האירופי, כולל אלה הכוללים חומרים מיובאים, ייכללו תחת התווית החדשה. רק מוצרי בשר לא ייכללו בהסדר החדש.

הרעיון להנהיג תווית "מיוצר באיחוד האירופי" אינו חדש. תוכניות דומות הועלו בעבר. הפעם האחרונה שהתוכנית הזו נגנזה הייתה ב-2004, כאשר בריטניה, גרמניה והולנד התנגדו בטענה שהיישום כרוך בהוצאות ניכרות. גם הסתבר, שחלק ממדינות האיחוד תומכות בשמירה על תווית לאומית.

לאיחוד תוכנית לקצץ בסובסידיות לחקלאות

נציבות האיחוד האירופי גיבשה שורה של צעדים כדי להכין את הסקטור החקלאי לביצוע קיצוצים בסובסידיות בחקלאות בעתיד. תוך כדי כך, בנציבות דוחים את הטענות שמעבירים את הסבסוד לתמיכה במגרשי גולף, במקום לחקלאים.

נציבת החקלאות, מריאן פישר בואל, הציגה את תוכניתה לקיצוץ בסובסידיה בחקלאות. התוכנית שלה רוצה לענות על שלושה אתגרים: לייעל את תשלומי הסובסידיות לחקלאות, לעודד את הכלים בסקטור החקלאי, ולענות על אתגרים חדשים בחקלאות, כשינויים במזג האוויר, בטיחות המזון וניהול המים. המהלכים האלה יעשו, במקביל להליכי החקיקה במהלך 2008 ליישום הרפורמה בסבסוד החקלאות.

המהלך של קיצוץ הסבסוד החקלאי, יתחיל מקיצוץ הסיוע הניתן לחוות חקלאיות גדולות. הקיצוץ יתחיל מרמה של 100 אלף יורו לשנה. ההחלטה על קיצוץ הסבסוד תפגע במיוחד בגרמניה, בריטניה, ספרד ודנמרק, וכן בכמה מהמדינות "החדשות" שהצטרפו לאיחוד האירופי.

האיחוד האירופי קנס את סוני

רשות ההגבלים העסקיים של האיחוד האירופי קנס את סוני ושתי יצרניות קלטות וידיאו יפאניות אחרות בכ-110 מיליון דולר בגין תיאום מחירים. הקנס שהוטל על סוני מסתכם ביותר מ-67 מיליון דולר.

נילי קרוס, מנהלת רשות ההגבלים העסקיים של האיחוד האירופי, ציינה כי החלטה זו שולחת שתי אזהרות לחברות שעוסקות בפעילויות קרטליות. ראשית, ציינה קרוס, נציבות האיחוד האירופי יכולה לתבוע קרטלים ביעילות, ושנית שיבוש חקירת הגבלים עסקיים של האיחוד מוביל לעונשים חמורים.

רשות ההגבלים העסקיים האשימה את סוני, פוג'י ומקסל שבין 1999 ל-2002 העלו את המחירים ושלטו בהם באמצעות סידרה של פגישות ויצירת קשר בדרכים לא חוקיות אחרות. הקנס שהוטל על סוני הוגדל בשיעור של 30% ליותר מ-67 מיליון דולר לאחר שהאשמה בשיבוש החקירה. ואילו הקנסות שהוטלו על פוג'י ומקסל הופחתו כי שיתפו פעולה עם החוקרים. הקנס על פוג'י הוקטן ב-40% ל-19 מיליון דולר, ועל מקסל הופחת בכ-20% ל-20 מיליון דולר.

התביעה להגברת הפיקוח על השווקים הפיננסיים במדינות האיחוד

נציב האיחוד האירופי לעניינים מוניטאריים, ג'וקין אלמוניא, יצא בתביעה להגביר את הפיקוח על השווקים הפיננסיים במדינות האיחוד האירופי, כתוצאה ממשבר הסאבפריים. הדרישה שרשויות הפיקוח יהיו במתכונת אחידה, ולא יפעלו על פי סמכויות שונות.

הנציב לעניינים מוניטאריים הדגיש, כי קיימת עתה חיוניות להדק את הקשרים בין רשויות הפיקוח של מדינות האיחוד על השווקים הפיננסיים. הדבר יסייע להאיץ את הצמיחה של הכלכלה האירופית. גם הרגלטורים חייבים לקיים מעקב אחר הפעילות בשווקים על בסיס פן-אירופי, במקום על בסיס של המדינה.

האיחוד מוריד המכסים על מחירי הדגנים

האיחוד האירופי החליט להוריד את המכסים על מחירי הדגנים. המהלך הזה יתבצע בשל התייקרות מחירי הדגנים עקב המחסור הקיים בעולם.

באיחוד סבורים, כי באמצעות הורדת שיעורי המכסים, יוכלו לבלום את עליית מחירי הדגנים בחודשים הקרובים. הורדת המכסים תיכנס לתוקף מינואר 2008. מצפים, שהצעד הזה יסייע להגביר את יבוא הדגנים כדי לענות על הביקושים בשווקים.

מחירי כרטיסי הטיסה יכללו המסים

נציבות האיחוד האירופי אישרה את התקנות החדשות ביחס למחירי כרטיסי הטיסה. על פי התקנות, יכללו מחירי כרטיסי הטיסה גם את המסים וההיטלים, כך שהנוסע ידע מיד מה המחיר הכולל של כרטיס הטיסה. התקנות החדשות חייבות לקבל את אישור הפרלמנט האירופי.

התקנות מבוססות על העיקרון שהנוסע חייב לקבל מידע על המחיר הכולל של כרטיס הטיסה, ולא מחיר חלקי. הדבר יסייע לו לבצע השוואה בין חברות התעופה, בלי כל אפליה. בדרך זו, יוכל הנוסע לדעת איזו חברת תעופה מציעה כרטיס טיסה במחיר הזול ביותר ומאידך באיזו חברת תעופה מחיר הכרטיס הגבוה ביותר.

גוש היורו

קפריסין ומלטה מצטרפות לגוש היורו בינואר 2008

קפריסין ומלטה יצטרפו לגוש היורו בינואר 2008. בעוד חודש, ימנה גוש היורו 15 מדינות, שהמטבע המשותף שלהן הוא יורו. בקפריסין ומלטה יחליף היורו את הלירה הקפריסאית והלירה המלטזית.

שתי המדינות כבר השלימו את ההכנות להצטרפות לגוש היורו. בין היתר, סופקו שטרות כסף יורו ומטבעות של המטבע האחיד לבנקים בשתי המדינות האלה, כדי למנוע תקלות במעבר בתחילת ינואר.

דו"ח של נציבות האיחוד האירופי משבח את רמת ההכנות של מלטה להנהגת היורו. במיוחד שיבחו את מסע הפרסום, שכלל את האינטרנט, הטלביזיה ומודעות בשולי הכבישים. התוצאה הייתה שסקר מצא ש-74% מהאוכלוסייה של מלטה הייתה מודעת להנהגת היורו.

קפריסין ומלטה תגדיל את האוכלוסייה בגוש היורו במיליון נפש ל-319 מיליון איש. שתי הכלכלות מהוות 0.2% מכלכלת גוש היורו.

סלובניה תצטרף ליורו ב-2009

בנציבות האיחוד האירופי מעריכים שסלובניה תוכל להצטרף לגוש היורו בשנת 2009. הדבר מותנה בכך שסלובניה תעמוד בכל הקריטריונים של ההצטרפות.

סלובניה מבצעת סידרה של רפורמות כלכליות. היא רוצה להשיג את הקטנת הגרעון בתקציב המדינה מ-3.7% מהתוצר המקומי בשנה שעברה ל-2.5% מהתוצר בסוף השנה. היעד הוא להקטין את התוצר ל-0.8% בשנת 2010. אולם לא ברור אם סלובניה תצליח להוריד את שיעור האינפלציה בשל הייקור של מחירי האנרגיה ומוצרי מזון במהלך השנה החולפת.

פולין לא ממהרת להצטרף לגוש היורו

פולין לא ממהרת להצטרף לגוש היורו. הדבר אינו יותר בסדר העדיפויות הכלכליות כפי שנקבע ע"י הממשלה החדשה של פולין. נראה, שיחלפו כמה שנים עד שפולין תקדם את ההצטרפות לגוש היורו.

שר האוצר החדש, ג'ק רוסטווסקי, הבהיר כי סדר העדיפויות של הממשלה הוא הקטנת החוב הלאומי, שיעורי המסים, הוצאות תעסוקה ושמירה על יציבות מקרו כלכלית. המטרה של משרד האוצר היא להקטין את החוב הלאומי מרמה של 47% מהתוצר ל-44%-41% מהתוצר בשנת 2011. השגת יעדים אלה, גורסים במשרד האוצר הפולני, יקלו על ההצטרפות של פולין לגוש הירוק.

כזכור, אסטוניה הודיעה על עיכוב בהצטרפות לגוש הירוק. ואילו הונגריה, צ'כיה, רומניה ובלגיה לא קבעו תאריך יעד להצטרפות לגוש הירוק.

מיסוי באיחוד האירופי

שינויים במיסוי מע"מ לבנקים ולחברות הביטוח

שינויים בתקנות המע"מ ביחס לבנקים ולחברות הביטוח שנועדו לחסוך בתשלומי המס, אושרו ע"י נציבות האיחוד האירופי. אבל ההצעות ביחס לדרכי הגבייה טעונות אישור הפרלמנט האירופי ו-27 מדינות האיחוד האירופי במהלך החודשים הקרובים. אבל יש חשש, שחלק מהמדינות תתנגדנה לתקנות החדשות, מכיוון שהן כרוכות בהפסד הכנסות מתשלומי המע"מ.

מאז שנת 1977, בנקים וחברות ביטוח פטורים מתשלום מע"מ על השירותים הבנקאיים ומכירת פוליסות ביטוח. אבל עקב הפטור הזה, אין הבנקים וחברות הביטוח יכולים לקבל החזרים על תשלומי מע"מ ברכישות שביצעו, כגון ציוד משרדי, מערכות מחשבים וקניית שירותים. גם התברר, כי תקנות המע"מ הקיימות אינן חלות בכל מדינות האיחוד האירופי, כפי שהתברר במשפטים המתבררים בבית המשפט העליון של האיחוד האירופי.

התקנות החדשות ביחס למע"מ בשירותים הפיננסיים, מבוססות על שתי חלופות. החלופה האחת תעניק לבנקים ולחברות ביטוח את האופציה לגבות מע"מ על השירותים שהם מוכרים, אם הם רוצים, דבר שיאפשר להם לנכות את תשלומי המע"מ על רכישת שירותים ומוצרים. מאידך, קיימת החלופה של קבלת פטור מתשלום מע"מ על רכישת מוצרים ושירותים, גם אם הם נרכשים במדינות שכנות בגוש האיחוד האירופי.

עתה מתחילה פעולת לובינג נרחבת במדינות האיחוד האירופי. המטרה של בנקים וחברות ביטוח לשכנע את הממשלות והפרלמנטים לתמוך בתקנות המע"מ החדשות לשירותים הפיננסיים.

האיחוד האירופי מגביר מלחמו בהונאות מע"מ

נציבות האיחוד האירופי החליטה להגביר את המלחמה בהונאות של תשלומי מע"מ. היא תפעל להגביר את שיתוף הפעולה בין מדינות האיחוד במניעת מעשי הונאה כדי להתחמק מתשלום מע"מ.

נציבות האיחוד החליטה למנוע מעשי הונאה במיוחד ביבוא מוצרי היי טק הפטורים ממע"מ, כשבבים וטלפונים סלולריים. גדלים המקרים שמוצרים מיובאים אלה נמכרים לציבור עם מע"מ, כאשר ההכנסות ממיסוי זה לא מגיעה לקופת המדינה, אלא הסוחרים גורפים את הכסף לכיסם. באיחוד מציינים, כי תופעה זו מחריפה, בשל היבוא המוגבר של מוצרי היי טק וטלפונים סלולריים למדינות האיחוד.

אחת הדרכים למניעת מעשי ההונאה, מציינים בנציבות, היא לשפר את האמינות של המידע המועבר בין המדינות ביחס לעסקות היי טק. אי לכך, תבעה הנציבות מהמדינות החברות לשפר את יכולת גביית המע"מ. המשמעות היא, שהמדינות החברות לא רק ידאגו שתשלומי המע"מ יגיעו לקופת אותה מדינה, אלא שתשלומי מע"מ ששייכות למדינות אחרות, יועברו לקופת המדינה.

נמתחה גם ביקורת ביחס לגביית מע"מ במקרים של הונאות המס. הנציבות דרשה משלטונות המע"מ לגבות את כל המס המגיע ולא להגיע להסדרים נוחים הכרוכים ביותר על חלק מתשלומי הקנסות והריבית.

האיחוד חוקר הסיוע למבטחים צרפתים המוכרים פוליסות "סוציאליות"

נציבות האיחוד האירופי מסרה כי פתחה בחקירה אם הסיוע בתחום המיסוי למבטחים צרפתים המוכרים פוליסות עם יעדים חברתיים מהווה הפרה של חוקי האיחוד. השלטונות הצרפתים גורסים, כי המהלך הזה חוקי, כי מי שנהנה מהפוליסות עם הטבת המיסוי הינם המבטחים בלי כל אפליה.

נציבות האיחוד האירופי טוענת, כי עליה לבחון את היעד החברתי של פוליסות הביטוח האם בהתאם לחוקי האיחוד. במיוחד הנציבות תבדוק באיזו מידה המבטחים נהנים מהטבה או לא.

סלובניה מעניקה הטבות מס למו"פ

ממשלת סלובניה החליטה לתת הטבות מס למשקיעים במו"פ. המטרה היא לעודד את ההשקעות במו"פ, לשפר את כושר התחרותיות של כלכלת סלובניה, ולעודד השקעות זרות.

על פי התיקון לחוקי המיסוי, סלובניה תעניק פטור ממס של 20% מההשקעה במו"פ או על רכישת שירותי מו"פ. בנוסף, יוכלו המשקיעים לקבל פטור אזורי של 10%-20%. גובה הפטור האזורי תלוי בגובה התוצר של האזור, בהשוואה לגובה התוצר הממוצע של סלובניה.